Dosarul:nr.2r-3024/24 Judecător: Arapu-Buțco Alina
2-24121705-02-2r-28112024

D E C I Z I E

27 februarie 2025
mun.Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

având în componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc către Președintele R. Moldova, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chișinău privind repararea prejudiciului material şi moral cauzat prin infracțiune, împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central), din 08 noiembrie 2024, prin care cererea a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La data de 13 iunie 2023, potențialul reclamant Galițchi Alexei și reprezentantul acestuia Daniliuc Nicolae au depus o cerere de chemare în judecată către Președintele R. Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Criuleni (sediul central), din 01 noiembrie 2024, nu s-a dat curs cererii înaintate, potențialului reclamant/reprezentantului acestuia fiind acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor şi anume pentru indicarea de către partea reclamantă a circumstanțelor de fapt pe care îşi întemeiază pretențiile şi probele de care dispune în momentul depunerii cererii, precum şi pentru concretizarea pretențiilor formulate, ori în caz contrar apare necesitatea achitării taxei de stat, potrivit Legii taxei de stat . Succesiv, urmează a se menționa că prin încheierea de a nu da curs cererii nu s-a solicitat achitarea taxei de stat, ci prezentarea unei sentințe definitive şi irevocabile, care să demonstreze dacă în privința reclamantului a fost comisă vre-o infracțiune şi prin solicitarea de încasare a prejudiciului material şi moral, urmează sau nu a fi achitată taxa de stat

La data de 04.11.2024, prin intermediul poştei electronice a reprezentantului potențialului reclamant, a fost expediată pentru cunoștință în adresa acestuia, copia încheierii de a nu da curs cererii.

Astfel, în data de 07.11.2024, potențialul reclamant, prin intermediul avocatului său, a

prezentat instanței de judecată un înscris cu titlu de informație, prin care a ţinut să informeze judecătorul că obiectul cererii înaintate îl constituie repararea prejudiciului material şi moral cauzat prin infracțiune. Respectiv, ținând cont de prevederile Legii taxei de stat şi ale Codului de Procedură Civilă, a indicat că sunt scutiți de plata taxei de stat în în instanțele judecătorești reclamanții în acțiune de reparație a prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracțiune.

Judecătorul constată că, contrar dispoziției expuse în încheiere, reprezentantul potențialului reclamant nu a îndeplinit cerințele indicate în actul respectiv şi nu a înlăturat neajunsurile sesizate prin încheierea de a nu da curs cererii, adică nu a indicat circumstanțele de fapt pe care îşi întemeiază pretențiile şi nu a concretizat cerințele invocate, ci s-a bazat doar pe remarca precum că în acţiunile privind repararea prejudiciului material şi/sau moral, reclamanții sunt scutiți de achitarea taxei de stat. Prin urmare, judecătorul constată că partea reclamantă a interpretat eronat dispozițiile actului de a nu da curs cererii din 01.11.2024 şi drept urmare, nu a înlăturat neajunsurile menționate.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 08 noiembrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc în temeiul art.171 alin.(2) CPC.

La 19 noiembrie 2024, Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe din 08 noiembrie 2024, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei pentru examinare în instanța de fond.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea primei instanțe, deoarece o consideră ca ilegală și neîntemeiată, fiindcă instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată din motivul neprezentării a taxei de stat de plată căruia recurentul este scutit.

În acest sens, afirmă recurentul că la 06 noiembrie 2024 a îndeplinit în totul cerințele instanței de fond, invocate în încheierea instanței de fond din 01 noiembrie 2024, s-a conformat în totul încheierii instanței de fond din 01 noiembrie 2024, iar judecătorul primei instanțe intenționat a restituit cererea de chemare în judecată.

A informat instanța de judecată, cu referire la prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, că obiectul cererii de chemare în judecată din 13 iunie 2023 îl constituie repararea prejudiciului material şi moral, cauzat prin infracțiune și respectiv conform art. 85 (1) a) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, p. 1. 1. 4 al Anexei nr. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 , sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești reclamanții - în acţiunile de reparație a prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracțiune.

Astfel, consideră recurentul că încheierea judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 08 noiembrie 2024 de restituire a acțiunii reclamantului Alexei Galițchi, este neîntemeiată.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul Civil consideră recursul pasibilă admiterea acestuia cu casarea încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea cauzei la etapa de primire a cererii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC părțile şi alţi participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În conformitate cu art.171 al.(1) CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor dispozițiilor art.166 alin.(2) CPC în cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) - pentru persoane juridice şi întreprinzători individuali şi numărul de identificare personal (IDNP) - pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b1) numărul de telefon şi alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârâtului, domiciliul ori sediul lui;

c1) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale pârâtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c2) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reprezentantului

reclamantului;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

e1) lista probelor anexate;

e2) lista probelor reclamate;

e3) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;

f) pretențiile reclamantului către pârât;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

Potrivit dispozițiilor art.167 alin.(1) CPC la cererea de chemare în judecată se anexează:

a)copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate în modul stabilit, într-un număr egal cu numărul de pârați şi de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rând de copii pentru instanță și dacă înscrisurile sânt făcute într-o limbă străină, instanța poate dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a)1 copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică,

b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru

c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi copiile de pe aceste documente pentru pârați şi intervenienți, dacă aceştia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

Alin.(2) indică că la cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa şi alte documente şi demersuri.

Potrivit aliniatului (3), al aceluiași articol, cererile indicate la lit.f)-i) se depun odată cu cererea de chemare, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Conform art.171 alin.(2) CPC dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

În temeiul art.9 alin.(1) și (2) CPC, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

La caz, Colegiul a stabilit că ***la data de 13 iunie 2023, potențialul reclamant Galițchi Alexei și reprezentantul acestuia Daniliuc Nicolae au depus o cerere de chemare în judecată*** către Președintele R. Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea

cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Criuleni (sediul central), din 01 noiembrie 2024, nu s-a dat curs cererii înaintate, potențialului reclamant/reprezentantului acestuia fiind acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor şi anume pentru indicarea de către partea reclamantă a circumstanțelor de fapt pe care își întemeiază pretențiile şi probele de care dispune în momentul depunerii cererii, precum şi pentru concretizarea pretențiilor formulate, ori în caz contrar apare necesitatea achitării taxei de stat, potrivit Legii taxei de stat . Succesiv, urmează a se menționa că prin încheierea de a nu da curs cererii nu s-a solicitat achitarea taxei de stat, ci prezentarea unei sentințe definitive şi irevocabile, care să demonstreze dacă în privința reclamantului a fost comisă vre-o infracțiune şi prin solicitarea de încasare a prejudiciului material şi moral, urmează sau nu a fi achitată taxa de stat.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 08 noiembrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc în temeiul art.171 alin.(2) CPC.

În conformitate cu art. 85 alin.(1) lit. a) CPC, (1) De taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc:

a) reclamanții în acțiunile: de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Prin urmare, potențialului reclamant este scutit de taxa de stat.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că în speță prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, care reglementează temeiurile de scutire de la plata taxei de stat a reclamanților în acțiunile de reparare a prejudiciului moral și material cauzat prin infracțiune sunt oportune, deoarece potențialul reclamantul pretinde repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, care sunt probate prin înscrisuri (ordonanță, încheiere, etc) care confirmă obiectul pretențiilor înaintate.

Raportând exigențele Legii la circumstanțele de fapt, Colegiul constată în speță că actul judecătoresc contestat a fost emis cu încălcarea normelor procedurale, ce reprezintă aplicarea eronata a prevederilor legale, or, în condițiile în care reclamantul la data de 06.11.2024 a îndeplinit toate cerințele instanței de fond din încheierea de nu a da curs, concluzia primei instanțe de restituire a cererii de chemare în judecată pe motiv că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile din cererea de chemare în judecată, este nejustificată.

Astfel, Colegiul Civil califică restituirea acțiunii reclamantului pe motivele art.171 alin.(2) CPC drept aplicare eronată a normelor de drept procedural, circumstanță care, în conformitate cu prevederile art.423 alin.(1) CPC coroborat cu prevederile art.432 CPC constituie temei de casare a actului emis ulterior admiterii acestei încălcări, în speță, încheiere din 08 noiembrie 2024 a Judecătoriei Criuleni (sediul Central).

Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției

în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost interpretate eronat de prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierea de restituire a acțiunii în condițiile în care reclamantul este scutit de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată (în vigoare la data sesizării instanței de judecată.)

De asemenea, instanța de recurs consideră argumentele cererii de recurs cu privire la netemeinicia încheierii contestate întemeiate și care urmează a fi luate în considerație, or, în opinia Colegiului civil, argumentele respective vizează circumstanțe ce țin de interpretarea eronată a normelor de drept procedural, la fel și instanța în speța dată examinează în exclusivitate legalitatea încheierii contestate prin aplicarea normelor de drept material, fără a se intra în fondul cauzei.

Astfel, Colegiul Civil conchide că lipsesc temeiurile ce ar justifica menținerea încheierilor emise de instanța de fond, fiind acte judecătorești defectuoase.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, de a casa încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 08 noiembrie 2024 cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii de chemare în judecată în aceeași instanța de judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu art.427 lit.b) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativa la Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc.

Se casează încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 08 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc către Președintele R. Moldova, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material şi moral cauzat prin infracțiune, cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii în aceeași instanța de judecată, în

același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca